

Správa o činnosti za rok 2013

Mestský ústav ochrany pamiatok v Bratislave

Mestský ústav ochrany pamiatok v Bratislave vykonával svoju odbornú činnosť na základe „Hlavných úloh a zámerov na rok 2013“, ktoré boli začiatkom roka 2013 predložené zriaďovateľovi a boli schválené v Komisii kultúry a ochrany historických pamiatok pri Mestskom zastupiteľstve.

A . Oddelenie archeológie

1. Archeologické výskumy a výskumná dokumentácia

1.1. Lazaretská ulica č.9

Vedúci výskumu: PhDr. Branislav Lesák, spoluautor výskumu: Mgr. Jozef Kováč
Termín: 01 – 03/2013, VD odovzdaná investorovi

1.2. Kapitulská ulica č.1 – Albrechtov dom

Vedúci výskumu: PhDr. Branislav Lesák, spoluautor výskumu: Mgr. Jozef Kováč.
Začiatok: 16.07.2013, výskum neukončený.

1.3. Žižkova ulica – Zuckermandel – severná strana I.etapa

Vedúci výskumu: PhDr. Branislav Lesák, Mgr. Petra Šimončíčová Koošová, PhD.
Priebeh výskumu: júl – november 2013.
Spracovanie výsk.dokumentácie: november – december 2013 a odovzдание investorovi.

1.4. Kapitulská ulica č.5 – redakcia Katolíckych novín

Vedúci výskumu: PhDr. Branislav Lesák, spoluautor výskumu: Mgr. Jozef Kováč.
Začiatok: 14. 08. 2013, výskum neukončený.

1.5. Bratislavský hrad – severná terasa - plocha II – vedúci výskumu: PhDr. M.Musilová, spoluautor: Mgr. J.Kováč;

a/ príprava podkladov pre výskum – cenové ponuky, stavebne firmy; máj – august 2013;
b/ realizácia výskumu od novembra 2013.

1.6. Bratislavský hrad – severná terasa - plocha III/3 – vedúci výskumu: Mgr.B.Resutík, spoluautor: Mgr. Petra Šimončíčová Koošová, PhD; realizácia výskumu od novembra 2013.

1.7. Bratislavský hrad – severná terasa - plocha „pri WC“ – vedúci výskumu:

Mgr.B.Resutík, spoluautor: Mgr. Petra Šimončíčová Koošová, PhD.;

realizácia výskumu od novembra 2013.

1.8. Bratislavský hrad – severná terasa - plocha III/7 – vedúci výskumu: Mgr.B.Resutík, spoluautor: Mgr. Petra Šimončíčová Koošová, PhD.;

príprava výskumu od novembra 2013.

1.9. Bratislavský hrad - spracovanie výskumnej dokumentácie z archeologického výskumu **severnej terasy** z r. 2009-2010 - vedúci výskumu: Mgr.B.Resutík, spolupráca: Mgr. Petra Šimončíčová Koošová,PhD., Mgr. Tamara Teslíková.

16. 5. 2013 - odovzdanie čiastočnej výskumnej dokumentácie investorovi.

1.10. Bratislavský hrad - spracovanie výskumnej dokumentácie z archeologického výskumu **nádvoria paláca** z r. 2009-2010 - vedúci výskumu: PhDr. Branislav Lesák, spolupráca: Mgr. Jozef Kováč.

1.11. Rusovce, Balkánska 125, rodinný dom, parcela 240/2–5.

vedúci výskumu: PhDr. M.Musilová, realizácia výskumu - október 2013.

1.12. Devín, Hutnícka 30, rodinný dom,

vedúci výskumu: Mgr. Petra Šimončíčová Koošová,PhD., realizácia výskumu – 07-08/2013.

1.13. Klariský kostol – záhrada, AV z roku 2007, spracovanie výskumovej dokumentácie, január – august 2013, Mgr. Petra Šimončíčová Koošová,PhD.

1.14. Galéria mesta Bratislavy – obhliadka suterénov Zámocnícka 10 – výkopy pre nové schodisko. (PhDr. M.Musilová).

2. Konferencie, prednášky

2.1. STU Bratislava, Univerzita III. Veku, 22.3.2013, prednáška PhDr. Margaréta Musilová: **Archeologický výskum NKP Bratislavský hrad 2008 - 2010 – Zimná jazdiareň.**

2.2.Coneco, Bratislava 9.-12.4.2013

Metský ústav ochrany pamiatok – prezentácia archeologických výskumov, účasť, posterová prezentácia. PhDr. Branislav Lesák: Archeologické výskumy v mestskom prostredí.

2.3. Odkryté kapitoly Bratislavy, Ventúrska 9, Zichyho palác - 9.4.2013. — príprava výstavy a prezentácia výskumu Rybárskej brány v spolupráci s I. Kulifajovou a M. Janekovou (PhDr. M.Musilová).

2.4. Praha, ČR Slovenský inštitút, 12. 4. 2013 — **Mladšia doba železná** - prezentácia kapitoly v rámci publikácie Dejiny Bratislavy I. (PhDr. M.Musilová).

2.5. Beograd, Srbsko, 17. - 22.4.2013, 2. Pracovné stretnutie v rámci projektu **DLB – SEE/D/0307/4.3/X**. Prezentácia činnosti MÚOP – WP5: Presentation of individual draft concepts & work plan for regional/local Limes sites. (PhDr. M.Musilová).

2.6. Buchlovice, ČR, 15.5.2013 – 14. Medzinárodná konferencia Doba laténska v Čechách,a Morave a na Slovensku. Prednáška: M. Musilová, E. Kolníková, M. Hložek: Chemické analýzy keltských mincí z Bratislavského hradu – Zimnej jazdiarne – Rímska stavba I (AV 2009)

Powerpointová prezentácia. (PhDr. M.Musilová).

2.7. Interdisciplinarita v péči o kulturní dědictví, Litomyšl, ČR, 23.-24.5.2013

Posterová prezentácia, spoluautor

Dlažba stavby římského typu v pozdně laténském prostředí /1. století před n.l./ na hradním návrší v Bratislavě, SK. Průzkum a koncept konzervace.

Karol Bayer/Univerzita Litomyšl, CZ/, Farkas Pinter/Bundesdenkmalamt Wien, A/, Petra Pařencová /CZ/, Branislav Lesák /MÚOP Bratislava/, Vladimír Višváder /Villard Bratislava, SK/

2.8. Bratislavský hrad, 30.5.2013 – prehliadka Klenotnica, výstava nálezov z AV hrad, pre Die Österreichische Gesellschaft für Ur- und Frühgeschichte und die Anthropologische Gesellschaft Wien, M. Musilová, B. Resutík

2.9. Forum Urbes medii aevi, Uničov 5.-7.6.2013

Ranogotická Bratislava na príklade niekoľkých archeologických výskumov
Branislav Lesák, účasť, príspevok

2.10. Krems, Rakúsko, 7. – 8.7. 2013, Pracovné stretnutie projektu DLB

SEE/D/0307/4.3/X. Prezentácia ppt. o činnosti MÚOP v rámci projektu: WP5: regional planning concept, Bratislava castle, WP6: Pilot project preparation and implementation: Bratislava Castle Hill. Informácia o pripravovanej DLB konferencii. (PhDr. M. Musilová)

2.11. Danube Limes Brand – 1. Konferencia ku stratégii projektu, Bratislava 16.-18.9.2013

Téma: Prvá prezencia Rimánov na Bratislavskom hrade - prednáška

Branislav Lesák, Margaréta Musilová, Branislav Resutík, Andrej Vrtel, Jozef Kováč.

2.12. Medzinárodná konferencia **archeológie stredoveku** v Kutnej Hore (CZ); Mgr. Petra Šimončíčová Koošová, PhD.- aktívna účasť s vlastným príspevkom, ktorý bude publikovaný v zborníku AH 2014.

2.13.- IX. Protohistorická konferencia (Archeológia barbarov 2013) Bratislava; Výklad na exkurzii účastníkov po Bratislavskom hrade a prehliadka nálezov a archeologických výskumov na Bratislavskom hrade. (Mgr. B. Resutík), september 2013.

2.14.- Archeologické výskumy na **Bratislavskom hrade** a nálezy najstarších murovaných stavieb antického charakteru – **prednáška** – Mgr. B. Resutík.
Staromestská sieň, MÚ Staré Mesto, 16.10.2013.

2.15. – Toulouse, 2-4.10.2013 – medzinárodná konferencia „Les modeles italique dans l’architecture des II – I siecle avant J.C. en Gaule et dans les Regions voisins“

Les modèles italiques dans l'architecture - poster: Marina de Franceschini – Branislav Lesák – Margaréta Musilová: Floor decoration in the Roman World: opus signinum pavements on the Celtic acropolis of the oppidum in Bratislava (Slovakia).

2.16.-Slovenský Inštitút Viedeň, 25.10.2013 – prednáška v nemeckom jazyku o výskumoch na Bratislavskom hrade a knihe Rímske pamiatky na strednom Dunaji. (PhDr. M.Musilová).

2.17.- ICOM Glass, Mirbachov palác, 28.10.2013. Medzinárodná konferencia sekcie skla. „Helenistická sklenená nádoba z Bratislavského hradu. Mirbachov palác. (PhDr. M.Musilová).

2.18- Wien, Rakúsko, 12.11.2013 – 18. konferencia o kultúrnom dedičstve a nových technológiách, organizovaná Stadtarchäologie Wien – prezentácia publikácie Rímske pamiatky na strednom Dunaji v nemeckom jazyku. (PhDr. M.Musilová).

2.19. História skla, Trenčín 14.-15.11.2013 / spoluautor príspevku: H.Sedláčková-P.Šimončíčová Koošová – B-Lesák/ Renesančné a barokové sklo v Podunajsku – Grant Grantová agentura ČR č.P405/12/1411.

Musilová, M. – Posterová prezentácia „Helenistické sklo z Bratislavského hradu“ – v rámci projektu DLB SEE/D/0307/4.3/X.

2.20. Boier zwischen Realität und Fiktion, Český Krumlov, ČR, 14.-16.11.2013
Príspevok: Musilová, M. – B. Lesák. – B. Resutík – A. Vrtel – J. Kováč : Arx Boiorum auf der Bratislavaer Burg – umwälzende Befunde der römischen Architektur im spätlatenzeitlichen Milieu des 1.Jahrhunderts v.Chr..

2.21. Výberová prednáška PhDr.Lesáka na Katedre archeológie FFUK Bratislava, november 2013.

2.22. Metódy a dokumentácia archeologického výskumu, Bratislava PÚ SR 5.12.2013

Spoluautor príspevku: Metodika archeologického výskumu v urbánnom prostredí / PhDr.Lesák spolu s Mgr. Resutíkom/, účasť, príspevok

3. Publikačná činnosť

Kováč, J.: Hromadný nález železných predmetov z bratislavského hradného vrchu. In: Zborník SNM CVII – 2013 Archeológia 23, str. 97 – 103.

Lesák, B. – Musilová, M. – Resutík, B.: Bratislavský hrad – prvé monumentálne stavby na rímsky spôsob. In: Hranice Rímskej ríše – Slovensko. MÚOP 2013.110 s.

Branislav Lesák – Jozef Kováč – Andrej Vrtel, 2013: Archeologický výskum nádvorí Bratislavského hradu 2008-2010, základné ciele výskumu a predbežné pracovné vyhodnotenia. Monumentorum Tutela. Ochrana pamiatok 24, s.143-149.

Musilová, M.: Bratislavský hrad, Zimná jazdiareň, 2009. Výsledky archeologického výskumu MÚOP v rokoch 2008 – 2009. In: Monumentorum Tutela, 23. Pamiatkový úrad SR 2013, s. 123 – 142.

Musilová, M.: Danube Limes Brand. In: Pamiatky a múzeá 4/2013, s.59 – 62.

Musilová, M.: Danube Limes Brand – Projekt rozšírenia Dunajského limitu o krajiny na Dolnom Dunaji. Informátor SAS XXIV. 2013 s. 19-22.

Musilová, M.: Bauanalysen der Keltorömischen Steinbauten auf der Burg von Bratislava. Institut für Urgeschichte und Historische Archäologie der Universität Wien. (In print)

Musilová, M.- Kolníková, E. – Hložek, M.: Keltské mince z Rímskej stavby I na akropole Bratislavského oppida – archeologické a historicko-numizmatické súvislosti. In: Slovenská archeológia 2014. In print.

Resutík, B.: Archeologický výskum NKP Bratislavský hrad, severná terasa, baroková záhrada – súčasný stav a perspektívy, in: Monumentorum Tutela – Ochrana pamiatok 24, 2013.

Pilková, L. – Šimončičová Koóšová, P.: Uzamykacie systémy zo Zeleného hradu – Čeboviec (okr. Veľký Krtíš). Zborník SNM CVII – Archeológia 23, 2013, 161-168 (v tlači)

Šimončičová Koóšová, P.: „Priateľ lekárov a chvála kuchárov“ – potraviny importované z Apeninského polostrova (Príspevok k interpretácii archeobotanického materiálu z nášho územia, ktorý možno pokladať za dovoz z Apeninského polostrova v období stredoveku a ranného novoveku). Musaica XXVII. (v tlači)

Šimončičová Koóšová, P.: 45. medzinárodná konferencia archeológie stredoveku. Informátor SAS XXIV-2, 2013, 22.

3. Spolupráca s inštitúciami

NR SR Kancelária – spolupráca pri organizovaní DLB konferencie, získanie záštity podpredsedníčky Eriky Jurinovej nad konferenciou. Súhlas s umiestnením banneru o kelto-rímskych stavbách a DLB projekte (PhDr. M.Musilová).

MŠVVaŠ SR – získanie finančnej podpory pre organizovanie 1. DLB konferencie o stratégii projektu v dňoch 16.-18.9.2013 – vo výške **3000.-** EUR. Zmluva o združení prostriedkov. Zabezpečenie prednášky štátnej radkyne L.Pitlovej na konferencii. (PhDr. M.Musilová).

MK SR - príprava žiadosti o grant na spolufinancovanie projektov, ktoré získali finančné prostriedky z EÚ - 2013 – január 2013 (PhDr. M.Musilová).

- príprava žiadosti o grant Mobilita umelcov a kultúrnych pracovníkov, medzinárodná spolupráca v oblasti kultúry – Medzinárodná konferencia Krakov, 2013
- účasť GR B.Krížikovej na otvorení konferencie DLB, účasť R-Sekcie kultúrneho dedičstva Jašekovej a pracovníčky KD p.Prokešovej na konferencii DLB.

SK UNESCO/MZV SR – Dohoda o spolupráci v projekte DLB – generálna tajomníčka SK UNESCO Aurelia Füleová. (PhDr. M.Musilová).

MZVSR/Slovenský inštitút vo Viedni – prezentácia nálezov z AV na hrade – 25.10.2013.

Európska komisia – získanie záštity nad DLB konferenciou, príspevok viceprezidenta EK Maroša Šefčoviča dopublikácie Hranice Rímskej ríše – Slovensko, príhovor vedúceho EK na Slovensku pri otvorení konferencie. (PhDr. M.Musilová).

BSK – spolupráca pri organizovaní DLB konferencie – spoločná akcia s Transdanube projektom v Rusovciach-Gerulate – vedúci odboru stratégie, územného rozvoja a stratégie projektov Martin Hakel, projektová manažérka Ing.arch. Joana Holčíková, finančný príspevok na publikáciu a program vo výške **1900.-** EUR., príhovor predsedu BSK Pavla Freša v publikácii Hranice Rímskej ríše – Slovensko. (PhDr. M.Musilová).

Magistrát Hl. mesta Bratislavy – spolupráca pri príprave 1. DLB konferencie o stratégii projektu v dňoch 16.-18.9.2013 – príhovor primátora Milana Ftáčnika v publikácii Hranice Rímskej ríše-Slovensko, námestníčka primátora Petra Nagyová-Džerengová mala príhovor pri otvorení konferencie, prenájom Zrkadlovej siene- bezplatne, príspevok z grantu Arsu Bratislavis na publikáciu Hranice Rímskej ríše-Slovensko – **1500.-** EUR. Tlačové oddelenie – príprava tlačovky ku konferencii. (PhDr. M.Musilová).

Bratislava Tourist Board – propagačné materiály pre DLB konferenciu. (PhDr. M.Musilová).

Mestská časť Staré Mesto – spolupráca na projekte Odkryté kapitoly Bratislavy – 9.4.2013 – Rybárska brána – prednáška a výstava Zichyho palác. Spolupráca pri obnove Rybarskej brány. (PhDr. M.Musilová).

Slovenská archeologická spoločnosť pri SAV – člen vedenia – redakčná rada – Informátor, Zjazd SAS 10.4.2013 – príprava programu. (PhDr. M.Musilová).

Komisia pre podporu výskumu historického skla na Slovensku pri SAS – členka vedenia Komisie, organizovanie medzinárodnej konferencie História skla v Trenčíne – 14.-15.11.2013 – posterová prezentácia Antické sklo z Bratislavského hradu (PhDr. M.Musilová).

Pamiatkový úrad SR – Spolupráca pri príprave 1. DLB konferencie o stratégii projektu v dňoch 16.-18.9.2013 – PÚ je Asociovaný partner v EÚ projekte Danube Limes Brand. PhDr. K. Kosová – GR PÚ – príspevok na otvorení konferencie, Ing.arch. Ľubica Pinčíková – príspevok na konferencii k nominácii SK UNESCO pamiatok, premietnutie filmu na DVD – Rímske antické pamiatky na Slovensku. (PhDr. M.Musilová).

KPÚ – konzultácie s Ing.arch. Ivanom Staníkom – hrad a PhDr. Karolom Práškom. (PhDr. M.Musilová).

Múzeum mesta Bratislavy – Spolupráca pri príprave a realizácii 1. DLB konferencie o stratégii projektu v dňoch 16.-18.9.2013, pri vydaní publikácie Hranice Rímskej ríše – Slovensko – J. Schmidtová, K. Harmádyová, konzultácie k novej archeologickej expozícii. (PhDr. M.Musilová).

FFUK – vedecká spolupráca s PhDr. Petrom Bártom – chronometria (dendrochronológia a C14) – spracovanie a prezentácia nálezov z Bratislavského hradu, Starej radnice, Rybárskej brány, Devínskej Novej Vsi (PhDr. M.Musilová).

Archeologický ústav SAV – spolupráca s PhDr. Jánom Rajtárom, CSc. na publikácii Hranice Rímskej ríše a pri organizovaní DLB konferencii. (PhDr. M.Musilová).

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre – Katedra archeológie – spolupráca RNDr. Mária Hajnalová, PhD. – spracovanie paleobotanických nálezov z AV Bratislavský hrad, Rybárska brána. (PhDr. M.Musilová).

Historické múzeum SNM – Vzájomná dohoda o spolupráci – výstava Svedectvo času Bratislavský hrad, Asociovaný partner v projekte Danube Limes Brand – spolupráca pri organizovaní 1. DLB konferencie o stratégii projektu v dňoch 16.-18.9.2013. Konferencia sa uskutočnila v priestoroch Hudobnej siene hradu, SNM-HM prispelo finančným príspevkom na vydanie publikácie Hranice Rímskej ríše – Slovensko – **500** Eur. (PhDr. M.Musilová).

Prírodovedné múzeum SNM – spolupráca s RNDr. Alenou Šefčákovou – spracovanie antropologických nálezov z AV MÚOP a s Mgr. Milošom Gregorom, PhD. - analytické práce v rámci identifikácie mineralogicko-petrografického zloženia a technológie omietok a mált z Bratislavského hradu (PhDr. M.Musilová).

Archeologické múzeum SNM – spolupráca na spracovávaní archeologických nálezov kovov, organizovaní spoločných kolokvií, konferencií formou prednášok, príspevkov – Zborník k stĺpu Marka Aurélia. (PhDr. M.Musilová).

Prírodovedecká fakulta UK, Katedra základnej geológie a paleontológie, Univerzita Komenského – spolupráca RNDr. Daniel Pivko, - analytické práce v rámci identifikácie mineralogicko-petrografického zloženia a technológie omietok a mált z Bratislavského hradu (PhDr. M.Musilová).

Katedra klasickej archeológie, Trnavská univerzita – spolupráca pri príprave projektov, práca so študentami – archeologická prax – Barbora Zemanová –pomoc pri Konferencii DLB. (PhDr. M.Musilová).

Archivárium: Zmluva o partnerstve a spolupráci – digitalizácia archeologických nálezov z BH v rámci expozície v Klenotnici a ich prístupnenie na webe – MÚOP, HM SNM a slovakana.sk (PhDr. M.Musilová).

Podunajské múzeum Komárno – Spolupráca pri príprave a realizácii 1. DLB konferencie o stratégii projektu v dňoch 16.-18.9.2013 – záverečná recepcia v Lapidáriu PMK. Riaditeľ J. Csütörtöky zabezpečil sponzorský víno od firmy Wineart. (PhDr. M.Musilová).

Regionálne rozvojové centrum Komárno – spolupráca pri príprave a realizácii 1. DLB konferencie – sponzorské vína, catering. Riaditeľka Ema Vašiová. (PhDr. M.Musilová).

Medzinárodná spolupráca:

EÚ projekt Danube Limes Brand – koordinácia a manažment projektu. 2x príprava zúčtovania projektu za 1.polrok a za kvartál marec-jún 2013v slovenčine a v angličtine Partner report. Príprava a realizácia 1. Konferencie o stratégii projektu Danube Limes Brand v dňoch 16.-18.9.2013. Formulovanie programu, písanie pozvánok, získavanie prednášateľov, komunikácia s nimi – napr. úspech v získaní Karla von Habsburg Lothringen, zabezpečenie ubytovania – ParkInn hotel, dopravy – loď, autobusy, CK Flora Travel, preklady, tlmočníkov, konferenčná technika, catering, strava, propagačné materiály – brožúra DLB preklad, tlač,

banner – príprava grafiky, obsahu, tlače, postery. Kameraman – DVD z konferencie. Zabezpečenie kultúrneho programu. Komunikácia s Archeologickým parkom Carnuntum a ARGE Donauländer. Tlačová konferencia. Realizácii predchádzala príprava: stretnutia partnerov LP a PP3 - 30.1.2013 v Bratislave , 3.4. v Komárome/HU, 9.8.Nitre a 3.9. v Komárne. Účasť a príprava prezentácii v angličtine na 2.pracovnom stretnutí všetkých projektových partnerov v Beograde/Srbsko v dňoch 17.-22.4.2013, na workshope v Kremsi – 7/8.7.2013 a vo Viedni 9.12.2013. Komunikácia s partnermi. (PhDr. M.Musilová).

Rakúsko:

Rakúsky archeologický ústav – Vzájomná dohoda o spolupráci na spracovávaní archeologických nálezov z BH – Doz. Stefan Groh (PhDr. M.Musilová).

Institut für Österreichische Geschichtsforschung, Universität Wien – spolupráca na EÚ projekte Danube Limes Brand – Mag. Sonja Jílek, Prof.Andreas Schwarz. (PhDr. M.Musilová).

Stadtarchäologie Wien – spolupráca pri prezentácii publikácie Rímske pamiatky na strednom Dunaji v nemeckej verzii – 18. Ročník Konferencie o kultúrnom dedičstve a nových technológiách – 12.11.2013 Wien radnica. (PhDr. M.Musilová).

Petronell - Carnuntum, Archäologischer Park - spolupráca pri prezentácii publikácie Rímske pamiatky na strednom Dunaji v nemeckej verzii, organizácia 1.dňa Konferencie DLB – 16.9.2013 – prehliadka Archeologického parku a seminár. (PhDr. M.Musilová).

Česká republika:

Technické múzeum Brno – spektrometria, spracovanie mincí a kovových nálezov z BH. Príprava spoločnej prezentácie a publikácie s Martinom Hložekom – Buchlovice, SLA. (PhDr. M.Musilová).

Praha – Karlova Univerzita, Katedra klasickej archeológie – Mgr. Ján Kysela – spolupráca pri spracovávaní nálezov rímskych amfor z BH. (PhDr. M.Musilová).

Archeologický ústav AV ČR, Český Krumlov – účasť s príspevkom na konferencii Bójovia – 16.11.2013. (PhDr. M.Musilová).

Maďarsko: Károly Róbert College - Károly Róbert

Főiskola, Turizmus és Területfejlesztési Tanszék

Gyöngyös

- spolupráca v rámci projektu Limes Danube Brand, príprava medzinárodnej konferencie v roku 2013 (PhDr. M.Musilová).

Múzeum Gyorgya Klapku v Komárome – príprava a realizácia DLB konferencie – Emese Sámadó –riaditeľka múza. (PhDr. M.Musilová).

Archeologické múzeum Aquincum – spolupráca pri prezentácii publikácie Rímske pamiatky na Dunaji. (PhDr. M.Musilová).

Xántus János Múzeum, Győr - spolupráca pri prezentácii publikácie Rímske pamiatky na Dunaji. (PhDr. M.Musilová).

Taliansko: Spolupráca v rámci projektu DLB – Múzeum v Rimini. Prednášatelia na DLB konferenciu – Prof. Marina De Franceschini a Alessia Mariotti. (PhDr. M.Musilová).

Francúzsko: Toulouse – účasť na konferencii Les modèles italiques dans l'architecture – 2.-4.10.2013 poster, príprava príspevku do publikácie v spolupráci s B. Lesákom a M. De Franceschini. (PhDr. M.Musilová).

Príprava medzinárodnej –bilaterálnej **výstavy Etruskovia** medzi Perugiou/Taliansko a Bratislavou – Kelti na roky 2014-2016. Komunikácia s talianskymi predstaviteľmi – Taliansky inštitút, Národné archeologické múzeum v Perugii, SNM a Magistrátom Hl.mesta Bratislavy. (PhDr. M.Musilová).

Projekt **Danube Limes Brand**; spolupráca s rakúskymi a maďarskými odborníkmi pri prezentácii archeologických nálezov a zvlášť antických nálezov - Mgr. B.Resutík.

Exkurzia pre archeológov u AÚ SAV v Nitre a Archeologického inštitútu z Viedne na prezentáciu výsledkov výskumu **Bratislavského hradu** - Mgr. B.Resutík, PhDr. Musilová.

4. Granty, komisie, iné

4.1.- Medzinárodný grant: **Renesančné a novoveké sklo v Podunajsku**. MÚOP je spoluriešiteľom so zodpovednou spoločnosťou Archaia Brno o.p.s. na roky 2012-2015. Renesančné a barokové sklo v Podunajsku – Grant Grantová agentura ČR č.P405/12/1411.

4.2.- Projekt revitalizácie **informačného systému na kaplnke sv. Jakuba** v Bratislave (príprava a realizácia projektu – Mgr. Petra Šimončíčová Koošová, PhD., PhDr. Lesák, ing.arch. Ivan Klas)

4.3.- prehliadka kaplnky sv.Jakuba na Deň otvorených dverí dňa 20.04.2013;
Účasť: celé oddelenie archeológie.

4.4.- prehliadka kaplnky sv.Jakuba pre poslancov Magistrátu a hostí dňa 19.07.2013 a 29.07.2013;
Účasť: Mgr. B.Resutík.

4.5.- Vypracovanie **oponenského posudku** diplomovej práce, Katedra archeológie FFUK
téma: Bratislava, Kapitulska ul. č.6-8, Mladšie vrcholnostredoveké osídlenie
Diplomová práca. Bc. Lucia Nezvalová. Bratislava 22.8.2013. (PhDr. B.Lesák)

4.6. PhDr. B.Lesák - **člen subkomisie** pre archeológiu pri PÚ SR, **člen Archeologickej rady** pri MK SR.

4.7. Mgr. B.Resutík - **člen subkomisie** pre archeológiu pri odborno-metodickej komisii PÚ SR.

5. O c e n e n i a

Ocenenie riaditeľa Bratislavského kultúrneho a informačného strediska pre **PhDr. Lesáka**, za mimoriadny prínos k vytváraniu obrazu Bratislavy a výnimočné zdokumentovanie jej histórie – 11.11.2013.

B. Úsek odborných činností

V rámci kapacitných možností organizácie boli v zmysle schváleného plánu činnosti spracované materiály koncepčného a evidenčného charakteru týkajúce sa memoriálových diel, výtvarných diel, evidencie pamätihodností alebo pasportizácie bratislavských cintorínov.

B.1 Pomníky, pamätníky, tabule a výtvarné diela

B.1.1 Celomestská evidencia

V roku 2012 sa začala realizovať v teréne pasportizácia pomníkov, pamätníkov, pamätných tabulí a výtvarných diel na území hlavného mesta. Fyzicky ju vykonávali pracovníci MÚOP-PhDr. Viera Obuchová, CSc., PhDr. Zuzana Zvarová, PhDr. Jana Hamšíková a PhDr. Ivo Štassel. Cieľom pasportizácie bolo vytvorenie celomestskej evidencie týchto artefaktov, ktorá sa použila okrem iného pri formulovaní koncepcie rozmiestňovania pomníkov, pamätníkov a výtvarných diel.

Akcia pokračovala v roku 2013 spracovávaním evidenčných listov jednotlivých položiek, v skladbe: základné údaje – text – foto – mapa. Evidenčné listy boli ťažiskovo spracované v 1.polroku a následne boli priebežne uverejňované na web-stránke organizácie. Rozdelenie mestských častí medzi spracovateľov bolo nasledovné:

- PhDr. Obuchová, CSc.: Petržalka, Nové Mesto;
- PhDr. Zvarová: Záhorská Bystrica, Devín, Devínska Nová Ves, Jarovce, Rusovce, Čunovo;
- PhDr. Hamšíková: Dúbravka, Lamač, Karlova Ves, Ružinov, Vrakuňa, Podunajské Biskupice, Rača, Vajnory;
- PhDr. Štassel: Staré Mesto.

B.1.2 Pomníková komisia

Na základe schválenej „Koncepcie narábania s pomníkmi, pamätníkmi, výtvarnými dielami a pamätnými tabuľami v Bratislave“ bola v 2.polroku 2013 konštituovaná „Komisia hlavného mesta pre pamätníky a zásahy do verejného priestoru“. Návrh zloženia komisie predložil MÚOP po konzultáciách s vedením mesta a odbornými organizáciami. Členovia komisie boli osobitne menovaní primátorom hlavného mesta. Zároveň s konštituovaním komisie boli vypracované základné dokumenty komisie (PhDr. Štassel), ktoré upravovali jej činnosť.

B.1.3 Agenda komisie

Pre správne fungovanie komisie bolo nutné zabezpečiť prípravu podkladov na rokovania v apríli a októbri 2013, ako aj koordináciu činnosti s odbornými zložkami Magistrátu. Týmto výkonom bol poverený tajomník komisie – PhDr. Hamšíková.

B.1.4 Agenda k pomníkom a výtvarným dielam

Poskytovanie metodických podkladov a usmernení pre pracovníkov MČ ohľadom rekonštrukcie, alebo premiestňovania pomníkov (PhDr. Hamšíková):

- Dúbravka –keramický reliéf na budove „skleníka“;
- Vajnory – Pomník oslobodenia – premiestnenie pomníka;
- Rača – Pomník padlým – pomoc pri rekonštrukcii pomníka;
- Rača – pamätné tabule – podnet na záchranu;
- Karlova Ves – Líščie údolie – pivnička – zdokumentovanie stavu, komunikácia s občanmi;
- Rača – Krasňany – hrob vojnovej obete Antona Kopala – komplikovaná agenda okolo premiestnenia hrobu;
- Dúbravka – socha Panny Márie –spolupráca pri obnove poškodenej sochy;
- Ružinov – Kríž pri letisku – hľadanie informácií o histórii kríža;
- Ružinov – Pomník SNP –podklady k obnove pomníka;
- Nové Mesto – doplnok informácií k jednotlivým výtvarným dielam, ktoré boli získané z archívov SFVU.

B.2. P a m ä t i h o d n o s t i B r a t i s l a v y

B.2.1. Zoznam pamätihodností hlavného mesta

Prvá časť celomestského zoznamu pamätihodností bola schválená uznesením č. 402 / 2011 zo dňa 15.12. 2011 v predloženej podobe. V tomto zozname figurovalo 224 položiek.

V roku 2013 naši odborní pracovníci uskutočnili na území veľkej Bratislavy rozsiahlu evidenciu pomníkov, pamätníkov, výtvarných diel a pamätných tabúl, ktorá slúžila ako zdrojový materiál pre aktualizáciu zoznamu. Pri vytváraní aktualizácie bolo územie mesta pre lepšiu spracovateľnosť rozčlenené podľa mestských častí. Rozdelenie mestských častí medzi spracovateľov bolo nasledovné:

- PhDr. Obuchová, CSc.: Petržalka, Nové Mesto;
- PhDr. Zvarová: Záhorská Bystrica, Devín, Devínska Nová Ves, Jarovce, Rusovce, Čunovo;
- PhDr. Hamšíková: Dúbravka, Lamač, Karlova Ves, Ružinov, Vrakuňa, Podunajské Biskupice, Rača, Vajnory;
- PhDr. Štassel: Staré Mesto.

V priebehu roka 2013 bolo vytipovaných 59 položiek, ktoré boli navrhnuté na zaradenie do Celomestského zoznamu pamätihodností Bratislavy. Aktualizovaný zoznam bol bez pripomienok schválený na novembrovom zasadaní Mestského zastupiteľstva.

B.2.2. Zoznam pamätihodností mestských častí

Evidencia pamätihodností mestských častí bola s výnimkou mestskej časti Staré Mesto vypracovaná už v roku 2010. V roku 2013, tak ako v predchádzajúcich rokoch, sa uskutočňovala komunikácia našich odborných pracovníkov s kultúrnymi referentmi jednotlivých mestských častí s témou výberu nových pamätihodností a s vedením ich čiastkových zoznamov.

MČ Staré Mesto dala súhlas s vypracovaním zoznamu pamätihodností na svojom území až dodatočne. V roku 2013 sa uskutočnilo vypracovanie základného návrhu zoznamu staromestských pamätihodností vrátane evidenčných listov (PhDr. Obuchová, CSc.).

Na základe komunikácie s Magistrátom bol vypracovaný návrh na zaradenie lodenice Dunajčik do zoznamu pamätihodností mestskej časti Petržalka (PhDr. Obuchová, CSc.).

B.2.3. Agenda pamätihodností mestských častí

Pri riešení problémov, ktoré vznikajú v súvislosti s dopadom stavebnej činnosti na pamätihodnosti, poskytujú naši pracovníci jednotlivým mestským častiam odbornú pomoc. Ide na jednej strane o súčinnosť pri zabezpečovaní reštaurátorskej obnovy pamätihodnosti (hlavne pri výtvarných dielach), ako aj pri rekonštrukciách a dostavbách pamätihodností (pri stavebných objektoch).

B.3. P a s p o r t i z á c i a c i n t o r í n o v B r a t i s l a v y

Pasportizácia cintorínov hlavného mesta SR Bratislavy je štandardne zameraná na významné osobnosti, pochované na týchto lokalitách, ako aj na výtvarne hodnotné náhrobky a sochárske doplnky. Tieto práce boli v roku 2013 realizované zníženým tempom vzhľadom na vyťaženosť našich odborných pracovníkov pri vytváraní celomestskej Evidencie pomníkov, pamätníkov, pamätných tabúl a výtvarných diel na území hlavného mesta, ako aj pri spracovávaní aktualizácie Celomestského zoznamu pamätihodností.

B.3.1.- cintorín v Slávičom údolí (PhDr. Hamšíková)

Bolo spracovaných v teréne 10 sektorov (II.-X.) – náhrobky umelecko-remeselne hodnotné. Od marca 2013 sa záber v týchto sektoroch rozšíril aj o významné osobnosti, počet sektorov ostal nezmenený.

B.3.2.- Záhorská Bystrica, Devínska Nová Ves (PhDr. Zvarová)

Bola spracovaná terénna časť pasportizácie oboch cintorínov vrátane popisov a fotoprac. Ostáva spracovanie výsledkov terénnej obhliadky do evidenčných listov, ktoré predstavujú finálny výstup pasportu.

B.4. Historické výskumy

C.1 Podklady pre Evidenciu pamätihodností

Počas roka 2013 sa spracovávali podklady pre vypracovanie zoznamu pamätihodností MČ Staré Mesto na základe požiadavky oddelenia kultúry mestskej časti (PhDr. Obuchová, CSc.).

C.2 Podklady pre Evidenciu pamätníkov, pomníkov, výtvarných diel a tabúl

Realizovalo sa štúdium archivovaných materiálov v Slovenskom národnom archíve z agendy Slovenského fondu výtvarných umení pre potreby evidencie. Bola preštudovaná prakticky celá agenda týkajúca sa Bratislavy (PhDr. Hamšíková).

C.3 Podklady pre bádateľov (PhDr. V.Obuchová, CSc.)

V rámci prípravy archívno-historických podkladov sa realizovali nasledovné akcie:

- systematické štúdium prameňov v Archíve mesta Bratislavy;
- podklady pre študentov-bádateľov na oddelení dokumentácie MÚOP;
- hostinec U Krištofeka v Pečni a jeho majiteľ /P.Kastel/;
- hotel Carlton a osobnosti;
- Lazaretská 9 /Konyokihovo dom/;
- strelnica na Štefánikovej /J.Vyhnánek– spoločnosť Bratislavské rožky /;
- kostol trinitárov na Hurbanovom nám./M.Mačuha/;
- podklady k publikácii Vily nad Bratislavou /Berka, Bahna/;
- hraničné kamene /I.Thurzo/;
- továreň Matador v Petržalke /K.Haberlandová/;
- Zochova, Kozia /J.Vyhnánek /;
- protitanková stena / Petržalský okrásľovací spolok – p. E. Húska/ - zaradenie do zoznamu celomestských pamätihodností Bratislavy + vypracovanie evidenčného listu,
- Biely Kríž – úprava parku /sídliisko je v zozname pamätihodností MČ Nové Mesto/;
- bratislavská kalvária /p. Hantabalová/;
- Unitas /listiny od p. Hrnčiarika/;
- vytipovanie zaujímavých brán /pre Úniu nevidiacich do kalendára/;
- výstava o Bratislave /p.Križanová – Michalská 5/, 9.júla 2013,
- pivovar Stein /KPÚ Bratislava/;
- kaplnka sv. Jakuba – výklad so sprievodom /cez prázdniny pre deti zo Starého Mesta/;
- Mierová kolónia /úprava balkóna/;
- priemyselné objekty v Bratislave /pre študentov/;
- Požiar na Podhradí v roku 1913 /pre denník Nový čas/;

- továreň Dynamit Nobel /pre redaktorku p.Čobejovú z časopisu . týždeň/,
- text informačných tabúl' o protinapoleonských valoch v Sade Janka Kráľa a účasť na slávnostnom osadení za prítomnosti primátora Ftáčnika /pre Petržalský okrásľ'ovací spolok, október 2013/,
- objekt na Železnej studienke - údajná kaplnka Márie Terézie /p. Jurišová, 15.11.2013/.

B.5 . Architektonicko–historické výskumy

Táto časť našich záujmov bola ako po minulé roky aj v roku 2013 v útlme, z dôvodu negatívnych dopadov ekonomickej krízy na investičnú činnosť v stavebníctve.

B.5.1. Výskumy pre hlavné mesto:

Výskumy pre hlavné mesto sa nerealizovali kvôli zlej finančnej situácii Bratislavy a zastaveniu všetkých investičných aktivít.

B.5.2. Výskumy pre štátny sektor:

B.5.2.1.

V Rusovciach bola vypracovaná na tzv. **čel'adníku** v areáli historického parku „Inventarizácia hodnotných prvkov objektu“, ktorá slúži ako prípravná dokumentácia procesu jeho pamiatkovej obnovy. Akciu realizovala PhDr. Zvarová.

B.5.2.2.

Spracovanie architektonicko-historického vyhodnotenia zvyškov architektúr pre potreby archeologického výskumu **Zuckermandla**. Akciu realizovala PhDr. Zvarová.

B.5.2.3.

V Podunajských Biskupiciach bola zrealizovaná fotodokumentácia súčasného stavu historického **kaštieľa Lieskovec** (PhDr. Hamšíková).

B.6. Prednášky, výstavy, semináre

- prednáška Bratislavského okrásľ'ovacieho spolku „Bratislavská kalvária“ /Martin Čičo/ - aktívne vystúpenie PhDr. Obuchovej, CSc. s upresnením spracovania archívno-historického materiálu o bratislavskej kalvárii pre Staré Mesto v roku 1999 V. Obuchovou, čo M.Čičo neuviedol;

- prednáška Bratislavského okrásľovacieho spolku „Regulácie Bratislavy v rokoch 1919 – 1939“ /Orosová, Porubská, PÚ SR/;
- staromestské prednášky –Tomčík /zábavy a plesy v Bratislave/, Jozef Haľko /Dóm sv. Martina/, Štefan Holčík /Paláce v Starom Meste/, Zuzana Ševčíková /Výskumy Vydrice/;
- Prednáška – V.Obuchová –Priemyselná Bratislava / 8.11.2013 pre Univerzitu tretieho veku, FiFUK Bratislava/;
- konferencia Bratislavskej župy – Sakrálne stavby Bratislavskej župy – príspevok Viera Obuchová – Kaplnka sv. Rozálie v Lamači, 17. september 2013, Modra;
- Otvorenie výstavy – Grossling ; Fotografie Romana Brnu a Viery Kamenickej, úvodné slovo o histórii kúpeľov Grossling – Viera Obuchová, okt. 2013, Kníhkupectvo U Bandiho, Medená 17.
- k aktuálnym témam pamiatkovej ochrany v Bratislave boli nahraté vstupy pre Slovenský rozhlas, Slovenskú televíziu a lokálne televízie (PhDr. Štassel).
- k témam kultúrneho dedičstva mesta a zachovania genia loci Bratislavy boli poskytnuté rozhovory pre denníky a 2-týždenníky (PhDr. Štassel).
- príspevky v novinách Bratislavský kuriér, Karlovešťan, SME, Pamiatky a múzeá (fotografie), rozhovor pre TV Bratislava ohľadom reštaurovania Pomníka padlým v Rači (PhDr. Hamšíková)
- odborné výstupy z organizácie (pamätihodnosti, pomníky, výskumy) boli prezentované na webovej stránke MÚOP.

B.7. P u b l i k o v a n i e

- Obuchová, V.: Poznanie, ochrana, prezentácia nehnuteľného kultúrneho dedičstva na príklade pamiatok Bratislavy (Mestský ústav ochrany pamiatok) prednesený 15.11.2012 na konferencii „Fenomén kultúrneho dedičstva v spoločnosti – dejiny, súčasný stav a perspektívy“. Článok publikovaný v časopise FiFUK , katedra muzeológie Muzeológia 1/2013.
- Obuchová, V.: Pomníky Nového Mesta. V časopise Hlas Nového Mesta.
- Ševčíková, Z., Obuchová, V.: Aktuálne odkazy pre obnovu pamiatok. K jubileu doc. Ing.arch. Anny Schwarczovej. Projekt, 2-3/2013, s.118-119.
- Obuchová, V.: Kaplnka sv. Rozálie v Lamači. Odovzdaný rkp. pre Bratislavskú župu.

- PhDr. Obuchová, CSc. je členka redakčnej rady Zborníka Múzea mesta Bratislava.

B.8. Ocenenia

B.8.1.

Mimoriadne ocenenie za prínos pre poznanie dejín mesta pre PhDr. Obuchovú, CSc od primátora hl. mesta SR Bratislavy M. Ftáčnika pri príležitosti dňa Bratislava pre všetkých /apríl 2013/.

B.8.2.

Ocenenie riaditeľa Bratislavského kultúrneho a informačného strediska pre PhDr. Obuchovú, CSc za úspešnú spoluprácu s turistickými sprievodcami – 11.11.2013.

B.8.3.

Ocenenie Staromestskej knižnice pre PhDr. Obuchovú, CSc za spoluprácu s knižnicou a besedy o autorských knihách (Bobrík knihovník) .

B.9. Spolupráca s inštitúciami

Bratislava - Staré Mesto

Spolupráca pri príprave obnovy pamiatkových objektov v správe MČ podľa požiadaviek mestskej časti.

Spolupráca s oddelením kultúry MČ na realizácii staromestského zoznamu pamätihodností.

Bratislava - Mestské časti

Spolupráca pri dopĺňaní a aktualizácii Evidencie pamätihodností jednotlivých MČ.

Konzultačná činnosť a zasielanie odborných stanovísk pri zabezpečovaní opráv a obnovy jednotlivých pamätihodností, vedených v evidencii mestských častí.

Múzeum mesta Bratislavy

Spolupráca pri archeologických výskumoch na území hlavného mesta, predovšetkým na území pamiatkovej zóny Rusovce.

Účasť v redakčnej rade ročenky múzea „Bratislava“.

Publikovanie v ročenke múzea „Bratislava“.

Historický ústav SAV, Filozofická fakulta UK

Spolupráca na 1. a 4.zväzku „Dejín Bratislavy“ s autorskými príspevkami odborných pracovníkov MÚOP do kapitol o bratislavskom hrade, bratislavskom podhradí, o bývaní v novovekom meste a o priemysle.

G I B

Spolupráca pri obnove pomníkov a pamätníkov v majetku mesta.

Spolupráca pri pamiatkových obnovách objektov v majetku mesta.

Marianum

Spolupráca pri správe cintorínov z hľadiska historického (vytipovanie osobností kultúrno-spoločenského života) a reštaurátorského (pamiatková obnova hodnotných náhrobkov).

Fakulta architektúry STU

Konzultačná činnosť a poskytovanie podkladov študentom z dokumentačných fondov MÚOP (odd. dokumentácie).

Odborná spolupráca v problematike metodiky pamiatkovej ochrany, predovšetkým v oblasti pamiatkovej zóny Centrálna mestská oblasť Bratislava.

Filozofická fakulta UK

Pravidelná externá prednášková činnosť pre študentov katedry archeológie FF UK.

Konzultačná činnosť a poskytovanie podkladov študentom z dokumentačných fondov MÚOP (odd. dokumentácie).

Výskumné semináre v teréne pre študentov katedry dejín umenia a katedry archeológie.

Stredné a základné školy

Konzultačná činnosť a poskytovanie podkladov týkajúcich sa pamiatok a dejín Bratislavy (odd. dokumentácie).

Široká verejnosť a bádatelia

Konzultačná činnosť a poskytovanie podkladov týkajúcich sa pamiatok a dejín Bratislavy (odd. dokumentácie).

Pamiatkový úrad SR

Spolupráca na vyhlasovaní industriálnej architektúry do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR (PhDr. Obuchová, CSc., PhDr. Zvarová).

Spolupráca na odbornom-metodickom poli:

– členstvo v Odborno-metodickej komisii PÚ SR (PhDr. Zvarová).

Krajský pamiatkový úrad Bratislava

Spolupráca na odbornom-metodickom poli – členstvo v poradnej komisii riaditeľa KPÚ BA PhDr. Štassel).

Odborná spolupráca v odbore metodiky pamiatkovej ochrany v pamiatkovej rezervácii a v pamiatkových zónach.

Ministerstvo kultúry SR

Spolupráca na odbornom-metodickom poli – členstvo v Archeologickej rade ministra kultúry (PhDr. Lesák).

Bratislava, január 2014

Zostavil: PhDr. Ivo Štassel